

БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН
ӨЛЗИЙТ СУМЫН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ

2025 оны 12 сарын 18 өдөр

Дугаар 07/20

Улаан-Уул

Өлзийт сумын 2026 оны төсөв
батлах тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.9, Төсвийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлийн 64.1.2, Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2025 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн “Баянхонгор аймгийн 2026 оны төсөв батлах тухай” 9/57 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн Өлзийт сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит 7 дугаар хуралдаанаас ТОГТООХ нь;

1. Өлзийт сумын 2026 оны төсөвт төвлөрүүлэх орлогын нэр төрөл, хэмжээг 1,589,193.8 мянган дурдсанаар баталсугай.

(мянган төгрөг)

Д/д	Үзүүлэлт	Нийт дүн
1.1	Татварын орлого	1,176,184.2
1.1.1	Хувь хүний орлогын албан татвар	476,952.0
1.1.1.1	Цалин, хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлогын албан татвар	400,000.0
1.1.1.2	Үйл ажиллагааны орлого	24,000.0
1.1.1.3	Хөрөнгийн орлого /хадгаламийн хүү/	51,452.0
1.1.1.4	Хөрөнгө борлуулсны орлого	1,500.0
1.1.2	Хөрөнгийн албан татвар	169,390.0
1.1.2.1	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	15,250.0
1.1.2.2	Бууны албан татвар	4,140.0
1.1.2.3	Малын тоо толгойн албан татвар	150,000.0
1.1.3	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	79,000.0
1.1.3.1	Улсын тэмдэгтийн хураамж	25,000.0
1.1.3.2	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	40,000.0
1.1.3.3	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	14,000.0
1.1.3.4	Бусад татвар	0.0
1.1.4	Газрын төлбөр	21,120.0
1.1.4.1	Газрын төлбөр	18,300.0
1.1.4.2	Дуудлага худалдаа	2,820.0
1.1.5	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	429,722.2
1.1.5.1	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	427,222.2
1.1.5.2	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	2,500.0
1.1.5.3	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	0.0

648801264

1.2	Сумын төсвийн татварын бус орлого	373,009.6
1.2.1	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	73,000.0
1.2.2	Торгуулийн орлого	300,000.0
1.2.3	Газрын тосны орлого	9.6
1.3	Тусламжийн орлого	40,000.0
1.3.1	Хандив, тусламжийн орлого	40,000.0
	Нийт дүн	1,589,193.8

2.Сумын 2026 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын төвлөрүүлэх орлогыг дор дурдсанаар баталсугай. (мянган төгрөг)

2.1	Засаг дарга	113,000.0
2.1.1	Засаг даргын Тамгын газрын өөрийн орлого	18,000.0
2.1.2	Жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих зээлийн эргэн төлөлт, хүүгийн орлого	40,000.0
2.1.3	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн өөрийн орлого	15,000.0
2.1.4	Хандив, тусламжийн орлого	40,000.0

3.Сумын 2026 оны төсвийн жилд зарцуулах зарлагын нийт хэмжээг 3,295,904.9 мянган төгрөгөөр баталж, төсвийн ерөнхийлөн захирагч, тэдгээрийн харьяа байгууллагад дор дурдсан төсөв зарцуулах эрхийг олгосугай.

(мянган төгрөг)

3.1	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга	234,704.7
	Урсгал зардал	234,704.7
3.2	Засаг дарга	3,061,200.2
	Урсгал зардал	2,287,907.9
	Хөрөнгийн зардал	773,292.3
3.2.1.	Засаг даргын Тамгын газар	1,474,383.7
	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага /70106/	1,474,383.7
	Урсгал зардал	1,474,383.7
3.2.2.	Соёл урлаг	124,284.8
	Соёлын төв /71702/	124,284.8
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	124,284.8
3.2.3	Ерөнхий боловсролын сургууль	368,940.3
	Сургууль /71802/	368,940.3
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	368,940.3
3.2.4.	Сургуулийн өмнөх боловсрол	58,168.8
	Цэцэрлэг /71801/	58,168.8
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	58,168.8
3.2.5.	Эрүүл мэндийн төв /71602/	82,130.3
	Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ	82,130.3
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	82,130.3
3.2.6.	Орон нутгийн хөгжлийн сан	773,292.3
	Орон нутгийн зорилтот хөрөнгө оруулалт	773,292.3
	Хөрөнгийн зардал	773,292.3
3.2.7.	Хоршоо хөгжүүлэх сан	180,000.0
	Жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх	180,000.0
	Урсгал зардал, үүнээс:	180,000.0
	Жижиг, дунд үйлдвэрийг дэмжих	180,000.0

4.Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал, Засаг даргын Тамгын газрын төрийн захиргааны, төрийн үйлчилгээний болон улс төрийн албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчдад 2026 онд 40+15 хувиар сарын үндсэн цалингаас тооцож орон нутгийн нэмэгдлийг олгохоор баталсугай.

5.Сумын 2026 оны төсвийн санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 3,295,904.9 мянган төгрөгөөр буюу дор дурдсанаар баталсугай:

5.1 Сумын татварын болон татварын бус орлого 1,476,193.8 мянган төгрөг;

5.2 Сумын төсөвт Аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг 953,418.8 мянган төгрөг;

5.3 Сумын төсөвт Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангийн шилжүүлэг 568,292.3 мянган төгрөг;

5.4 Сумын төсөвт байгууллагын өөрийн орлого 18,000.0 мянган төгрөг

5.5 Хоршоо хөгжүүлэх сангийн эргэн төлөлтийн орлого 40,000.0 мянган төгрөг

5.6 Орон нутгийн хөгжлийн сангийн өөрийн орлого 15,000.0 мянган төгрөг,

5.7 Сумын төсвийн урд оны үлдэгдэл 45,000.0 мянган төгрөг

5.8 Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хандив, тусламжийн орлого 40,000.0 мянган төгрөг

5.9 Хоршоо хөгжүүлэх сангийн урд оны үлдэгдэл 140,000.0 мянган төгрөг

6.Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлтийг 1 дүгээр хавсралтаар баталсугай.

7.Сумын төсвийн хөрөнгөөр 2026 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл арга хэмжээний жагсаалтыг 2 дугаар хавсралтаар баталсугай.

8.Сумын орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр 2026 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл арга хэмжээний жагсаалтыг 3 дугаар хавсралтаар баталсугай.

9.Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн орлогын хэсгээр санхүүжүүлэх байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний төлөвлөгөөг 4 дүгээр хавсралтаар баталсугай.

ДАРГА

Ц.ЭЛБЭГБАЯР

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит
7 дугаар хуралдааны 2025 оны 12 дугаар сарын 18-ны
өдрийн 07/20 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралт

**СУМЫН ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САНГИЙН ХӨРӨНГӨӨР
2026 ОНЫ ТӨСВИЙН ЖИЛД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ
АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖАГСААЛТ**

/төгрөгөөр/

Д/д	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Эхлэх он	Дуусах он	Нийт
1	2	3	4	5
ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САНГИЙН ХӨРӨНГӨӨР				
Нийт				773,292,300
1. Шилжих хөрөнгө оруулалт				-
2. Шинээр эхлэх төсөл арга хэмжээ				608,292,000
2.1	Хуучин цэцэрлэгийн дулаан, цэвэр, бохирын шугамд холбох	2026	2026	100,000,000
2.2	ОНХС-ийн хөрөнгөөр хийгдэх ажлуудын зураг төсвийн зардал	2026	2026	20,000,000
2.3	Наадмын зардал	2026	2026	10,000,000
2.4	Гэрэлтүүлгийн тоог нэмэгдүүлэх	2026	2026	20,000,000
2.5	Усан оргилуур бүхий цогцолбор газар байгуулах, тоног төхөөрөмж, тохижилт	2026	2026	150,000,000
2.6	Иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлэх эрүүл мэндэд чиглэсэн төсөл хөтөлбөр, сургалт явуулах	2026	2026	15,000,000
2.7	Нохой муур устгал	2026	2026	4,792,300
2.8	Худгийн шүүлтүүр солих	2026	2026	5,000,000
2.9	Сумын нэршил (Газар зүйн нэрийн тодруулга)	2026	2026	30,000,000
2.10	Урд дэнжид усан сан	2026	2026	39,000,000
2.11	Худгийн автомат төхөөрөмж	2026	2026	9,500,000
2.12	Цэвэрлэх байгууламжийн засвар	2026	2026	10,000,000
2.13	Дулааны шугамын өргөтгөл	2026	2026	100,000,000
2.14	Дотуур байрны гал тогооны тоног төхөөрөмж	2026	2026	15,000,000
2.15	Хаягжуулалтын самбар	2026	2026	10,000,000
2.16	Мал угаалгын ванн, үзлэгийн хашаа барих (3,5-р баг)	2026	2026	70,000,000
МАЛЫН ТОО ТОЛГОЙН АЛБАН ТАТВАРЫН ОРЛОГООР				
3	Нийт			165,000,000
3.1	Малчдад сургалт, сурталчилгаа явуулах	2026	2026	10,000,000
3.2	Мал угаалгын ванн, үзлэгийн хашаа барих (1-р баг)	2026	2026	35,000,000
3.3	Өвс тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх	2026	2026	40,000,000
3.4	Байгаль орчныг хамгаалах, нутаг дэвсгэрийн хог хаягдал цэвэрлэх	2026	2026	13,500,000
3.5	Гар худаг засварлах 1,2-р баг	2026	2026	10,000,000
3.6	Мал сүргийг гэмт халдлагаас хамгаалах, малын тоо толгойн албан татварын 1 хувийг "Мал хулгайлах гэмт хэрэгтэй тэмцэх сан"-д төвлөрүүлэх	2026	2026	1,500,000
3.7	Гүн өрмийн худаг гаргах 2,4-р баг	2026	2026	40,000,000
3.8	Бага шаргалжуутын гүүр	2026	2026	15,000,000
Нийт зардлын дүн				773,292,300

2.

1	2	3
4	Нийт эх үүсвэрийн дүн	773,292,300
4.1	ОНХНС-аас итгэлцүүрээр олгох	370,002,200
4.2	АМ-ын хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	2,472,000
4.3	АМ-ын ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	65,741,900
4.4	Өмнөх жилийн төлөвлөлт, зарцуулалт, үйл ажиллагааны үнэлгээ /ЖГҮ/ урамшуулал	130,076,200
4.5	ОНХС-Малын тоо толгойн албан татвар	150,000,000
4.6	ОНХС-ийн урд оны үлдэгдэл	-
4.7	Орон нутгийн төсвөөс	-
4.8	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос	15,000,000
4.9	Хандив, тусламж	40,000,000

-----oOo-----

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит
7 дугаар хуралдааны 2025 оны 12 дугаар сарын 18-ны
өдрийн 07/20 дугаар тогтоолын 4 дүгээр хавсралт

**БАЙГАЛИЙН НӨӨЦ АШИГЛАСНЫ ТӨЛБӨРИЙН ОРЛОГЫН
ХЭСГЭЭР САНХҮҮЖҮҮЛЭХ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ,
НӨХӨН СЭРГЭЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

/төгрөгөөр/

Д/д	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тоо	Нэгжийн төсөвт өртөг	Нийт төсөвт өртөг
1	2	3	4	5	6
Газар					
1	Газрын нөхөн сэргээлт	га	1	1,575,000.00	1,575,000.00
Ан амьтан					
2.1	Ан амьтанд зориулсан биотехникийн арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх /өвс/	боодол	1000	15,500.00	15,500,000.00
2.2	Агнуурын бүс нутгуудад идэвхтэн байгаль хамгаалагч ажиллуулах	хүн/хоног	3	1,000,000.00	29,600,000.00
2.3	Амьтдыг хамгаалах хууль бус ан хийхээс урьдчилан сэргийлж хяналт шалгалт, эргүүл постын ажил арга хэмжээ зохион байгуулах	ширхэг	32	200,000.00	6,400,000.00
2.4	Байгаль хамгаалах нөхөрлөлүүдийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх	өрх	2	5,000,000.00	10,000,000.00
2.5	Уушгийн хаданд хөв цөөрөм байгуулах	ширхэг	1	35,000,000.00	35,000,000.00
2.6	Бэлчээрийн доройтлыг багасгах, цөлжилтийг сааруулах зорилгоор мод тарих талбай бэлтгэх хайс хамгаалалт хийх хөрс бэлтгэх	га	2	4,750,000.00	9,500,000.00
2.7	Байгаль орчны гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх GPS авах	ширхэг	1	1,000,000.00	1,000,000.00
2.8	Байгаль орчны тэмдэглэлт өдрүүдийг тэмдэглэн өнгөрүүлэх ард иргэдийн мэдлэг хандлагыг дээшлүүлэх сургалт зохион байгуулах	тоо	5	500,000.00	2,500,000.00
2.9	Амьтны тархац, нөөцийн судалгаа хийх, хяналт тавих томилолтын зардлыг санхүүжүүлэх	ширхэг	5	960,000.00	4,800,000.00
2.10	Махчин шувууг хамгаалах өндөр хүчдэлийн шугам дагуу шувуу үргээх тусгаарлагчийг байршуулах	удаа	1	20,000,000.00	20,000,000.00
2.11	Ан амьтныг хамгаалах хяналт тавих ажилд шаардлагатай техник тоног төхөөрөмжөөр байгаль орчны албан хаагчдыг хангах	ширхэг	1	14,500,000.00	14,500,000.00
2.12	Агнуурын бүс нутагт тарьсан модны усалгааны системийг шийдвэрлэх	ширхэг	1	20,000,000.00	20,000,000.00

1	2	3	4	5	6
2.13	Зэрлэг уулын туруутан амьтанд биотехникийн арга хэмжээ авах хужир худалдан авах	ширхэг	1	7,000,000.00	7,000,000.00
2.14	"Бид нэг голын хүүхдүүд" хөтөлбөр хэрэгжүүлэх	ширхэг	2	550,000.00	1,100,000.00
2.15	Усны хамгаалалтын бүс тогтоох тэмдэгжүүлэх шинээр самбар байршуулах хуучин самбарыг шинэчлэх	ширхэг	4	500,000.00	2,000,000.00
2.16	Ан амьтныг хамгаалах хууль бус агнуур амьтны эд эрхтний худалдаанаас урьдчилан сэргийлэх иргэдэд сургалт мэдээлэл хийх	ширхэг	1	8,000,000.00	8,000,000.00
2.17	Ой хээрийн түймрээс урьдчилан сэргийлэх морьт эргүүл ажиллуулах морь түрээслэх	ширхэг	1	12,881,100.00	12,881,100.00
2.18	Байгаль орчны хууль бус ангахаас сэргийлсэн түр пост байгуулах	удаа	4	3,750,000.00	15,000,000.00
2.19	Ан амьтанд зориулсан уст цэг гаргах хайгуул хийлгэх	ширхэг	10	2,000,000.00	20,000,000.00
2.20	Ан амьтанд зориулсан биотехникийн арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх цэгийг тохижуулах	ширхэг	4	5,000,000.00	20,000,000.00
2.21	Хүүхэд багачуудад ангийн бүс нутаг танилцуулах эко аялал зохион байгуулах	Тоо	1	5,000,000.00	5,000,000.00
НИЙТ ДҮН					261,356,100.00

-----oOo-----